

A nyolcadik a hét közül való – első szám

Miller két Rómája

Jeff Pippenger

2023-09-13

William Miller prófétai üzenetét két pusztító hatalom keretére alapozta, amelyeket helyesen a pogány Rómával és a pápai Rómával azonosított.

„William Miller, hermeneutikájának alkalmazása során, a különböző apokaliptikus szakaszokban észrevett egy visszatérő témát: a vitát Isten népe és ellenségei között. Annak elemzése során, hogy mely üldöző hatalmak támadták Isten népét a korszakokon át, kidolgozta a két utálatosság fogalmát, amelyet úgy határozott meg, mint a pogányságot (az első utálatosságot), amely az egyházon kívüli üldöző erőt jelképezi, és a pápaságot (a második utálatosságot), amely az egyházon belüli üldöző hatalmat képviseli. A két utálatosság motívuma jellemezte későbbi prófétai értelmezéseinek többségét.” P. Gerard Damsteegt, *Foundations of the Seventh-day Adventist Message and Mission*, 22.

Az adventizmus teológusai elismerik azt a tényt, hogy Miller prófétai alkalmazásának keretét a pogányság és a pápaság mint két pusztító hatalom alkotta, még ha ezt csupán a millerita történelem elemzésének tekintik is, és nem olyan igazságnak, amelyet Isten adott neki.

„Isten elküldte angyalát, hogy megindítsa egy olyan földműves szívét, aki nem hitt a Bibliának, és elvezesse őt a prófécia kutatására. Isten angyalai ismételten meglátogatták ezt a kiválasztottat, hogy irányítsák gondolatait, és megnyissák értelme előtt azokat a próféciaakat, amelyek addig mindig homályosak voltak Isten népe számára. Az igazság láncolatának kezdete megadatott neki, és arra vezettetett, hogy szemet szemenként kutasson fel, mígnem csodálattal és ámulattal tekintett Isten Igéjére. Ott az igazság tökéletes láncolatát látta. Az az Ige, amelyet korábban nem ihletettnek tartott, most szépségében és dicsőségében tárult fel látása előtt. Meglátta, hogy a Szentírás egyik része megmagyarázza a másikat, és amikor egy szakasz zárva maradt értelme előtt, az Ige más részében megtalálta azt, ami megmagyarázta azt. Isten szent Igéjét örömmel, valamint a legmélyebb tisztelettel és szent félelemmel szemlélte.” *Early Writings*, 230.

„Az Ő angyalát” White testvér közvetlenül Gábielként azonosítja.

„Az angyal szavai: »Én Gábiel vagyok, aki az Isten színe előtt állok« azt mutatják, hogy a mennyei udvarokban nagy tisztességű helyet tölt be. Amikor üzenettel érkezett Dánielhez, ezt mondta: »Senki sincs, aki mellettem állna ezekben, hanem csak Mihály [Krisztus], a ti fejedelmetek.« Dániel 10:21. Gábielről a Megváltó így szól a Jelenések könyvében, mondván, hogy »elküldte és megjelentette azt az Ő angyala által az Ő szolgájának, Jánosnak.« Jelenések 1:1. Az angyal pedig ezt jelentette ki Jánosnak: »Szolgatársad vagyok neked és atyádfiainak, a prófétáknak.« Jelenések 22:9, R.V. Csodálatos gondolat, hogy az az angyal, aki tiszteletben közvetlenül az Isten Fia után következik, az, akit kiválasztottak arra, hogy Isten szándékait a bűnös emberek előtt feltárja.” Jézus élete, 99.

„Csodálatos gondolat — hogy az az angyal, aki tiszteletben közvetlenül Isten Fia után áll, az, akit kiválasztottak arra, hogy Isten szándékait feltárja” William Miller értelme előtt. Nemcsak Gábiel, hanem angyalok — többes számban — irányították a prófécia megértését, „amelyek mindenkor homályosak voltak Isten népe előtt”. Gábiel és más angyalok egymást követően vezették végig Millert a Biblián, a Genezistől kezdve. Így jutott el a Bibliában található leghosszabb időpróféciához, amely a Leviticus huszonhat „hét ideje” (kétezer-ötszázhusz év), jóval azelőtt, hogy eljutott volna Dániel könyve nyolcadik fejezetének tizennegyedik versében szereplő kétezer-háromszáz naphoz.

„Ekkor az imádságnak és az ige olvasásának szenteltem magamat. Elhatároztam, hogy félreteszem minden előzetes feltevésemet, alaposan összevetem az Írást az Írással, és tanulmányozását szabályos és módszeres módon folytatom. A Genezissel kezdtem, és versről versre olvastam, nem haladva gyorsabban, mint ahogy az egyes szakaszok jelentése úgy feltárult, hogy minden nehézségtől mentessé váltam bármiféle misztikum vagy ellentmondás tekintetében. Valahányszor valamit homályosnak találtam, az volt a gyakorlatom, hogy összevettem minden kapcsolódó szakasszal; és CRUDEN segítségével megvizsgáltam az Írás mindazon szövegeit, amelyekben előfordultak azok a jelentősebb szavak, amelyek valamely homályos részben szerepeltek. Azután, amikor minden egyes szót a maga megfelelő súlyával vettem figyelembe a szöveg tárgyára nézve, ha az arról alkotott felfogásom összhangban volt a Biblia minden kapcsolódó szakaszával, az többé nem jelentett nehézséget. Ily módon folytattam a Biblia tanulmányozását, első végigolvasásom során, mintegy két éven át, és teljesen meggyőződtem arról, hogy önmaga magyarázója. Azt találtam, hogy az Írásnak a történelemmel való összevetése által minden prófécia, amennyiben beteljesedett, szó szerint teljesedett be; hogy a Biblia mindenféle alakzata, metaforája, példázata, hasonlata stb. vagy közvetlen összefüggésében nyert magyarázatot, vagy azok a kifejezések, amelyekben megfogalmaztattak, az ige más részeiben lettek meghatározva, és amikor ily módon megmagyaráztatnak, e magyarázatnak megfelelően szó szerint kell őket érteni. Így meggyőződtem arról, hogy a Biblia kinyilatkoztatott igazságok rendszere, oly világosan és egyszerűen adatott, hogy „az úton járó, még ha balga is, nem téved el rajta.” ...

„A Szentírás további tanulmányozása alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a pogány többség hét idejének akkor kell kezdődnie, amikor a zsidók Manassé fogságba vitelekor megszűntek független nemzet lenni, amit a legjobb kronológusok Kr. e. 677-re tettek; hogy a 2300 nap a hetven héttel kezdődött, amelyet a legjobb kronológusok Kr. e. 457-től számítottak; és hogy az 1335 nap, amely a mindennapi áldozat elvételével és a pusztító utálatosság felállításával kezdődik, Dániel könyve hetedik fejezetének tizennegyedik verse szerint, a pápai többség felállításától számítandó, a pogány utálatosságok eltávolítása után, és amelyet a számomra elérhető legjobb történészek szerint körülbelül Kr. u. 508-tól kell keltezni. Ha mindezeket a prófétai időszakokat azoktól a különböző időpontoktól számítjuk, amelyeket a legjobb kronológusok azon eseményekhez rendeltek, amelyekről nyilvánvalóan számítani kell őket, akkor valamennyi együtt, körülbelül Kr. u. 1843-ban ér véget. Így jutottam el 1818-ban, a Szentírás tanulmányozásával töltött két esztendő végén, arra az ünnepélyes következtetésre, hogy attól az időtől számítva mintegy huszonöt év múlva jelen állapotunk minden ügye lezárul...” William Miller’s Apology and Defense, 6, 12.

Az első említés szabálya megállapítja, hogy az elsőként említett dolog a legnagyobb jelentőségű, és a Jelenések első fejezete első versében elsőként említett dolog az a kommunikációs folyamat, amelyet az Atya alkalmaz, amikor üzenetet ad Jézusnak, aki viszont az Ő angyalának adja azt, az pedig egy prófétának adja, aki aztán leírja és elküldi a gyülekezeteknek. Amikor az adventizmus elvetette William Miller munkáját és felfedezéseit, nemcsak alapjait vetette el, hanem magát azt a kommunikációs folyamatot is, amely Miller megértéseihez vezette őt; és elvetette azt a folyamatot, amely az egyetlen út az emberek számára Jézus Krisztus kinyilatkoztatásának megértéséhez, amely közvetlenül a kegyelmi idő lezárulása előtt nyílik meg.

Miller arra a megértésre jutott, hogy a Leviticus hét ideje Kr. e. 677-ben kezdődött. Csak 1856-ban használta fel az Úr Hiram Edson annak azonosítására, hogy a hét idő szétszórása Izrael északi tíz törzse ellen is végbement. Az Úr arra törekedett, hogy a hét idő megértését Miller alapvető felismerésével összhangban, de azt messze meghaladó módon fejlessze tovább. Ám 1856-ban a Hiram Edson által bemutatott világosság titokzatos módon véget ért, mert a sorozat nyolcadik cikke James White szavaival zárult, aki akkor a Review and Herald szerkesztője volt: „Folytatjuk.” „Folytatódnia” kellett volna, de csak 2001. szeptember 11-e után, amikor az Úr az ő népét a „régí ösvényekhez” vezette, és végül a Hiram Edson által írt befejezetlen cikksorozathoz.

Jelenleg nem azzal a lázadással foglalkozunk, amely nem sokkal a nagy csalódás után kezdődött, hanem csupán arra mutatunk rá, hogy jóllehet Miller elvezettetett a 3Mózes huszonhat „hét idejéhez”, világos, hogy az Úr azt szándékozta, hogy a hét idő kezdeti megértése Millernek a tárgyról alkotott alapvető felfogásán túlmenően növekedjék. Ő Hiram Edson választotta, ugyanazt a szolgát abból a történelmi eseménysorból, akit korábban már kiválasztott arra, hogy megkapja Krisztusnak a Szentek Szentjébe való átlépéséről szóló látomást 1844. október 23-án.

Ezért használtam az adventista teológus szavait annak elismerésére, hogy Miller valamennyi prófétai alkalmazásának kerete azon a felfogásán alapult, amely a két pusztító hatalomra vonatkozott, amelyeket Dániel könyvében a „mindennapi” (pogányság) jelképez; ez mindig vagy a „törvényszegéssel”, vagy az „utálatossággal” kapcsolódik össze, s mindkettő a pápaság pusztító hatalmának különböző aspektusait képviseli. Millernek a római hatalmakra vonatkozó alapvető megértése jelentősen gyarapodott az általa ábrázolt történelmi korszak óta.

Isten angyalai, köztük Gábiel, vezették Millert azokhoz a megértésekhez, amelyeket hirdetett. E megértések magukban foglalták az általa hirdetett próféciaikat, az általa alkalmazott bibliaértelmezési szabályokat, valamint azt a keretrendszert is, amely lehetővé tette számára a próféciaik helyes elrendezését. Miller azt a keretrendszert kapta, hogy a Dániel könyvében tárgyalt két pusztító hatalom a pogány Róma és a pápai Róma volt. A Future for America a sárkány, a fenevad és a hamis próféta három pusztító hatalmának keretrendszeréhez kapott vezetést.

És láttam, hogy a sárkány szájából, a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lélek jött ki, a békákhoz hasonlóak. Mert ördögi lelkek azok, amelyek jeleket tesznek, és elmennek a föld királyaihoz és az egész világhoz, hogy összegyűjtsék őket a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára. Jelenések 16:13, 14.

Amerika jövőjének keretrendszere Miller munkájára épül, de túlmegy azon a ponton, ahol az ő munkája abbamaradt. Az adventizmus elhagyta az ő keretrendszerét, és visszatért a hitehagyott protestantizmus és Róma teológiájához. Ugyanaz a prófétai vonal folytatódik a Jelenések könyvében, amely Dániel könyvében kezdődik.

„A Jelenések könyve lezárt könyv, de egyúttal megnyitott könyv is. Csodálatos eseményeket jegyez fel, amelyek e föld történelmének utolsó napjaiban fognak bekövetkezni. E könyv tanításai határozottak, nem misztikusak és nem érthetetlenek. Benne ugyanaz a prófétai vonal folytatódik, mint Dániel könyvében. Egyes próféciaikat Isten megismételt, és ezzel megmutatta, hogy jelentőséget kell tulajdonítani nekik. Az Úr nem ismételt meg olyan dolgokat, amelyeknek nincs nagy jelentőségük.” Manuscript Releases, 9. kötet, 8.

Miller nem tudta megragadni a Jelenések könyvének prófeciáit, mert a pogányság és a pápaság azon vonala, amely Dániel könyvében oly határozottan azonosíttatik, a Jelenések könyvében tovább bővül, hogy magában foglalja a prófétai történelem színpadán ezt követően fellépő üldöző hatalmat is.

„A pogányság, majd pedig a pápaság által Sátán évszázadokon át gyakorolta hatalmát, hogy eltörölje a földről Isten hűséges tanúit. A pogányokat és a pápistákat ugyanaz a sárkányi szellem mozgatta. Csak abban különböztek, hogy a pápaság, mivel Isten szolgálatának látszatát keltette, annál veszedelmesebb és kegyetlenebb ellenség volt. A romanizmus eszköze által Sátán foglyul ejtette a világot. Isten hitvalló egyháza e tévelygés sorai közé sodortatott, és Isten népe több mint ezer éven át szenvedett a sárkány haragja alatt. És amikor a pápaság, erejétől megfosztva, kénytelen volt felhagyni az üldözéssel, János egy új hatalmat látott felemelkedni, hogy visszahangozza a sárkány szavát, és ugyanazt a kegyetlen és istenkáromló művet folytassa. Ezt a hatalmat, az utolsót, amely hadat visel az egyház és Isten törvénye ellen, bárányhoz hasonló szarvakkal bíró fenevad jelképezte. Az ezt megelőző fenevadak a tengerből emelkedtek fel, ez azonban a földből jött fel, annak a nemzetnek békés felemelkedését ábrázolva, amelyet jelképez. A „két, bárányhoz hasonló szarv” találóan szemlélteti az Egyesült Államok kormányzatának jellemét, amint az két alapelvében, a republikanizmusban és a protestantizmusban kifejezésre jut. Ezek az alapelvek nemzeti hatalmunk és jólétünk titkai. Azok, akik először találtak menedéket Amerika partjain, örvendeztek, hogy olyan országba jutottak, amely mentes a pápaság gögös igényeitől és a királyi uralom zsarnokságától. Elhatározták, hogy a polgári és vallásszabadság széles alapjára épülő kormányzatot hoznak létre.”

„Ám a prófétai ceruza szigorú vonalvezetése változást tár fel e békés jelenetben. A bárányszerű szarvakkal bíró fenevad a sárkány hangján szól, és „az első fenevad minden hatalmát gyakorolja őelőtte”. A prófécia kijelenti, hogy azt mondja majd a föld lakosainak, hogy készítsék el a fenevad képmását, és hogy „mindenkivel, kicsinyekkel és nagyokkal, gazdagokkal és szegényekkel, szabadokkal és szolgákkal megveteti, hogy jobb kezükre vagy homlokukra bélyeget tegyenek; és hogy senki ne vehessen vagy adhasson el, csak az, akin ott van a bélyeg, vagy a fenevad neve, vagy nevének száma.” Így a protestantizmus a pápaság nyomdokaiba lép.” Signs of the Times, 1899. november 1.

Miller számára a Jelenések tizenharmadik fejezetének tengerből feljövő fenevada és földből feljövő fenevada a pogány Rómát, majd az azt követő pápai Rómát jelképezte. Miller arra is kísérletet tett, hogy értelmezési keretét alkalmazza a Jelenések tizenhetedik fejezetére, ám a pápaság halálos sebének begyógyulása, az Egyesült Államok és az Egyesült Nemzetek prófétai szerepe kívül esett azon az isteni kereten, amelyet angyalok által kapott. Számára a Jelenések tizenharmadik fejezetében a földből feljövő fenevad a pápaság volt.

Miller volt az a hírnök, akit arra kellett felhasználni, hogy a protestantizmus palástját elvegye a magukat protestánsoknak vallók kezéből, akik a sötét középkorból jöttek ki. Az az időszak, amikor az Egyesült Államok sárkányként fog szólni, amikor a republikanizmus demokráciává alakul, és a hitehagyott protestantizmus egyesül a hitehagyott kormánnyal, és megismétli az egyház és állam ama egyesülését, amely a pápaság képmása, az ő napjaiban még a jövőben volt. Ezért megkísérelte a Jelenések könyvét belehelyezni abba az isteni keretbe, amelyet angyalok által kapott.

Ő arra lett kiválasztva, hogy megértse a tudás gyarapodását, amely 1798-ban állt elő, amikor Dániel nyolcadik és kilencedik fejezetének Ulai-folyó melletti látomása felnyitotta. Amerika számára a jövőben az volt rendelve, hogy megértse a Hiddekel folyó melletti látomást Dániel tíztől tizenkettedik fejezetéig, amely 1989-ben nyitotta fel, amikor — amint Dániel tizenegyedik fejezetének negyvenedik verse leírja — a volt Szovjetuniót képviselő országokat elsöpörte a pápaság és az Egyesült Államok.

Az a keret, amelyet angyalok adtak a Future for America számára, a prófécia azonosításán és alkalmazásán alapult a sárkány, a fenevad és a hamis próféta hármas szövetségének összefüggésében.

„A világosságot, amelyet Dániel Istentől kapott, különösen e végső napokra kapta. Azok a látomások, amelyeket az Ulai és a Hiddekel partján, Sineár nagy folyóinál látott, most beteljesedőben vannak, és mindazok az események, amelyeket előre megjövendölt, hamarosan bekövetkeznek.” Testimonies to Ministers, 112.

A milleriták hirdették az első és a második angyal üzenetét, bejelentve az ítélet megnyílását. A Future for America a harmadik angyal üzenetét hirdeti.

Én plántáltam, Apollós öntözött; de a növekedést Isten adta. Azért sem a plántáló valami, sem az öntöző, hanem Isten, aki a növekedést adja. A plántáló pedig és az öntöző egyek; de mindegyik a maga jutalmát veszi a maga munkája szerint. Mert Isten munkatársai vagyunk: ti Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok. Az Isten nekem adott kegyelme szerint, mint bölcs építőmester, alapot vettem, de más épít rá. De mindenki vigyázzon, hogyan épít arra. Mert más alapot senki sem vethet a meglévőn kívül, amely a Jézus Krisztus. 1Korinthus 3:6–11.

A harmadik angyal üzenetének helyes bemutatásához az első két angyal üzenetét is be kell mutatnod, mert arról kaptunk tájékoztatást, hogy nem lehet harmadik első és második nélkül. Az első és a második üzenet az alap, a harmadik pedig a zárókő, de a harmadik üzenet soha nem fogja tagadni vagy cáfolni az első és a másodikat. Ha mégis ezt tenné, akkor nem az igazi üzenet.

„Az első és a második üzenet 1843-ban és 1844-ben hangzott el, és most a harmadik hirdetése alatt állunk; mindazonáltal mindhárom üzenetet továbbra is hirdetni kell. Éppen olyan lényeges most is, mint valaha korábban, hogy megismételjük azokat azoknak, akik az igazságot keresik. Tollal és szóval kell megszólaltatnunk e hirdetést, bemutatva sorrendjüket, valamint azoknak a próféciáknak az alkalmazását, amelyek elvezetnek bennünket a harmadik angyal üzenetéhez. Nem lehet harmadik az első és a második nélkül. Ezeket az üzeneteket kell adnunk a világnak kiadványokban és előadásokban, a prófétai történelem vonalán bemutatva azokat a dolgokat, amelyek voltak, és azokat, amelyek lesznek.” Selected Messages, 2. könyv, 104., 105.

Van egy igen figyelemre méltó megfigyelés a millerita történelem és a mi történelmünk között. A milleriták voltak a kezdet, mi pedig a vég. Ők az első és a második angyal üzenetét hirdették és élték meg. Mi a harmadik angyalét hirdetjük. Az ő felpecsétetlen üzenetük (az Ulai-látomás) Dániel könyvének két fejezetében található, a miénk pedig (a Hiddekel-látomás) három fejezetben. Ők azonosították az első és a második jajt, és a második jaj beteljesedésének idején éltek. Mi a harmadik jaj beteljesedését azonosítjuk, és annak idején élünk. Az ő prófétai alkalmazási keretük a pogány Róma (a sárkány) és a pápai Róma (a fenevad) volt. A mi prófétai alkalmazási keretünk a modern Róma mint hármass fenevad.

Amint elkezdjük megvizsgálni a Jelenések tizenhetedik fejezetében szereplő pápai Róma azon jellemzőjét, hogy „a hét közül való nyolcadik”, érdemes figyelembe vennünk, mit értettek a milleriták Róma alatt az alaptörténet idején. A harmadik angyal további világossággal fog rendelkezni, de az a világosság soha nem fog ellentmondani a már megalapozott igazságnak.

Dániel könyvének második, hetedik, nyolcadik, tizenegyedik és tizenkettedik fejezete más hatalmak mellett Rómát is azonosítja. Róma 1798 előtti két szakaszát vizsgáljuk — a pogány és a pápai korszakot — mint Miller prófétai alkalmazásainak keretét. Miller és az úttörők azonosítják, hogy Dániel könyve tizenegyedik fejezetének tizenegyedik versében „a te néped rablói” Rómát jelképezik.

És azokban az időkben sokan támadnak majd fel a dél királya ellen; a te néped erőszakos fiaai is felmagasztalják magukat, hogy beteljesítsék a látomást; de elbuknak. Dániel 11:14.

Legalább két fontos szempontot kell figyelembe vennünk ebben a versben. A „látomás” szó e versben egyike annak a két héber szónak Dániel könyvében, amelyeket „látomás”-nak fordítanak. A „látomás”-nak fordított héber szavak egyike a *châzôn*, amely álmot, vagy próféciát, illetve látomást jelent. A *châzôn* szó prófétai történelmet, vagy egy időszakot jelöl, és tíz alkalommal fordul elő Dániel könyvében, és minden esetben „látomás”-nak van fordítva.

A másik héber szó, amelyet szintén „látomás”-nak fordítanak, a *mar-eh'*, és jelentése: megjelenés. A *mar-eh'* szó egyetlen látványt, egy meghatározott időpontot jelöl. A *mar-eh'* héber szó tizenháromszor fordul elő Dániel könyvében, és hatszor „látomás”-nak, négyszer „orcá”-nak, kétszer „megjelenés”-nek, egyszer pedig „szép ábrázatú”-nak van fordítva.

Néped rablói Rómát jelképezik, ezért éppen Róma prófétai témája az, amely megalapozza Dániel könyvének prófétai „látomását”. Ezért fontos megérteni Róma jelentőségét mint prófétai jelképet.

A prófétai logika megköveteli, hogy a prófétai történelmet jelképező „látomás” ugyanaz a „látomás” legyen, amelyről a Jelenések könyve szól, mert az ihletés azonosítja, hogy Dániel és a Jelenések ugyanaz a könyv, hogy kiegészítik egymást, hogy egymást teljességre viszik, és hogy a prófécia ugyanazon vonala, amely Dánielben található, a Jelenésekben folytatódik. A Lélek Próféciajában kifejtett e pontokat e cikksorozatban már korábban is szerepeltettük, ezért itt nem ismételtem meg őket. Hozzáteszek még egy másik pontot, amelyet szintén már idéztünk White testvérnőtől. Ez a pont az, hogy a Biblia valamennyi könyve a Jelenések könyvében találkozunk és ott végződik. A prófétai történelem „látomása” (châzôn), amely Dániel könyvében található, és a prófétai Róma témájával van megalapozva, a prófétai történelem látomását képviseli az egész Bibliában. A Biblia valamennyi könyve a Jelenésekben találkozunk és ott végződik, és Isten soha nem mond ellent önmagának. Soha! Ha úgy gondolsz, hogy mégis, akkor valamit félreértesz. Ugyanez a héber szó (châzôn) a Példabeszédek könyvében is „látomás”-ként van fordítva.

Kinyilatkoztatás nélkül elvadul a nép; de boldog, aki megtartja a törvényt. Példabeszédek 29:18.

Ez az első szempont, amelyet az igeverssel kapcsolatban figyelembe kell vennünk. Ha félreértjük Rómát, akkor nem tudjuk felállítani a prófétai történelem látomását. Ez a tény alapvetően meghatározza a jezsuiták és mások történelmen átívelő erőfeszítéseit, akik hamis teológiát vezettek be, hogy lerombolják Róma prófétai tárgykörét. Amikor Róma alapvető értelmezését vizsgáljuk, ezt szem előtt kell tartanunk.

„Akik összezavarodnak az Ige megértésében, akik nem ismerik fel az antikrisztus jelentését, bizonyosan az antikrisztus oldalára állnak. Most nincs időnk arra, hogy a világhoz hasonuljunk. Dániel megállt a maga sorsában és a maga helyén. Dánielnek és Jánosnak a próféciait meg kell érteni. Ezek magyarázzák egymást. Olyan igazságokat tárnak a világ elé, amelyeket mindenkinek meg kell értenie. E próféciaiknak tanúbizonyságnak kell szolgálniuk a világban. E végső napokban való beteljesedésük által önmagukat fogják megmagyarázni.” Kress Collection, 105.

Ha elmulasztod felismerni az antikrisztus (Róma) jelentését, Rómához fogsz csatlakozni; és ez a figyelmeztetés abba az összefüggésbe van helyezve, hogy valaki képes-e, vagy nem képes megérteni Dániel és a Jelenések könyvét. A milleriták az adventizmus alapvető megértését Róma azonosítására építették. Megértették, hogy Rómát két pusztító hatalom jelképezi, hogy mindkettő Róma egy-egy szakasza volt, ám a történelemnek még nem azon pontján álltak, hogy Rómát a Jelenések könyvében ábrázolt hármasszövetséggént lássák. Dániel tehát az a fundamentum, amelyet a milleriták képviselnek, a Jelenések könyve pedig a zárókő, amelyet a Future for America képvisel. Van még egy további pont Dániel tizenegyedik fejezete tizenegyedik verséből, amelyet azonosítani kívánunk.

Miller és az úttörők megértették, hogy Nabukodonozor álmának állóképe Babilon, Médo-Perzsia, Görögország és Róma négy királyságát jelképezi. A negyedik királyságon túl nem tudtak látni, mert úgy érezték, hogy a pápai Róma csupán Róma egy második szakasza, és ezért a negyedik királyság 1798-ban ért véget. Történelmi nézőpontjukból az egyetlen még hátralévő prófétai útjelző Krisztus második eljövetele volt, amikor a hegyből kivágott kő lesújtana az állókép lábaira.

A milleriták felismerték a prófétai különbségtételeket a pogány és a pápai Róma között, de mivel kényszerültek arra, hogy 1798-at Krisztus visszatérésével hozzák összhangba, nem tudtak négy királyságnál tovább látni.

„Eljutottunk ahhoz az időhöz, amikor Isten szent művét a szobor lábai jelképezik, amelyekben a vas sárgás agyaggal elegyedett. Istennek van egy népe, egy választott nép, amelynek ítélőképességét meg kell szentelni, s amelynek nem szabad tisztátalanná válnia azáltal, hogy fát, szénát és pozdorját rak az alapra. Minden lélek, aki hűséges Isten parancsolataihoz, meg fogja látni, hogy hitünk megkülönböztető jegye a hetednap szombat. Ha a kormányzat úgy tisztelné a szombatot, amint azt Isten megparancsolta, Isten erejében állna meg, és a szenteknek egyszer átdott hit védelmében állna ki. Ám az államférfiak a hamis szombatot fogják támogatni, és vallási hitüket a pápaság szülöttének megtartásával elegyítik, azt a szombat fölé helyezve, amelyet az Úr megszentelt és megáldott, elkülönítve azt, hogy az ember szentként őrizze meg, jelül Ő és népe között ezer nemzedéken át. Az egyházi mesterkedés és az állami mesterkedés összeegyeztetése jelenik meg a vasban és az agyagban. Ez az egyesülés gyengíti az egyházak minden erejét. Az, hogy az egyházat felruházzák az állam hatalmával, gonosz következményeket fog hozni. Az emberek csaknem túllépték Isten hosszútűrésének határát. Erejüket a politikába fektették, és egyesültek a pápasággal. De eljön az idő, amikor Isten megbünteti azokat, akik érvénytelené tették törvényét, és gonosz cselekedetük visszahull rájuk.” Seventh-day Adventist Bible Commentary, 4. kötet, 1168.

A jelenések könyve tizenhetedik fejezete a bibliai prófécia királyságainak utolsó azonosítása, és azt azonosítja, hogy hét királyság elbukott, és hogy a nyolcadik királyság a modern Róma hármas szövetsége. Ha a bibliai prófécia királyságaira való első utalás Dániel könyvének második fejezete, és kétségtelenül az; akkor az utolsó utalást az első utalásnak kell szemléltetnie. Miként egyezhet meg Dániel könyve második fejezetének négy királysága a Jelenések könyve tizenhetedik fejezetének nyolc királyságával?

Emlékezzünk tehát arra, amint továbbhaladunk, hogy a milleriták nem láthattak prófétai eseményeket a saját történelmükön túl. Az az üzenet, amelyet megértettek és hirdettek, Krisztus második eljövételét jelölte meg a prófétai történelem következő útjelzőjeként. De ha a millerita értelmezés szerint Róma az a jelkép, amely megalapozza a prófétai történelem látomását, és Dániel második fejezete is egyaránt a millerita hit alapvető igazságai közé tartozik, hogyan egyeztethető ez össze A jelenések könyve tizenhetedik fejezetének nyolc királyságával?

Ha bizonytalan vagy abban, hogy a Dániel kettőben szereplő állókép alapvető jelentőségű-e, mindössze az 1843-as és az 1850-es úttörői táblázatokat kell szemügyre venni. Mindkettőn ábrázolva van a Dániel kettő állóképe. Ugyanilyen jelentőséggel bír az is, hogy Ellen White kijelenti: mindkét táblázat Isten irányítása alatt és az Ő terve szerint készült.

„Láttam, hogy az 1843-as tábla az Úr kezének irányítása alatt készült, és hogy azt nem szabad megváltoztatni; hogy a számítások úgy voltak, amint Ő akarta; hogy az Ő keze rajtuk volt, és elfedett egy tévedést némely számításban, úgyhogy senki sem láthatta azt, míg az Ő keze el nem távolított.” Early Writings, 74, 75.

Az 1850-es táblázatról ezt mondta:

„Láttam, hogy Isten benne volt a táblázat Brother Nichols általi közzétételében. Láttam, hogy ennek a táblázatnak a próféciája megtalálható a Bibliában, és ha ez a táblázat Isten népének készült, ha az egyik számára elegendő, akkor a másik számára is az; és ha valakinek szüksége volt egy új, nagyobb méretarányban elkészített táblázatra, akkor ugyanannyira mindenkinek szüksége van rá.” Manuscript Releases, 13. kötet, 359.

Létezik egy ősi közmondás a világból, amely így szól: „A tévelygésnek sok útja van, az igazságnak azonban csak egy.” Többféle tévedést is felhasználtak annak megakadályozására, hogy az emberek felismerjék: a jelenkori Róma a Jelenések könyve tizenhetedik fejezetében az a nyolcadik fej, amely a hét közül való. Az egyik ilyen tévedés, amelyet az adventizmus teológusai alkalmaznak, a történelem királyságainak félreábrázolása. Itt nem a bibliai prófécia királyságaira utalok; ez két különböző megjelölés. A bibliai prófécia királyságai a Dániel könyve második fejezetében található első említésre épülnek, de Babilont megelőzően is léteztek a történelem királyságai. Ellen White világosan azonosítja, kik voltak a történelem királyságai, az adventizmus teológusai azonban figyelmen kívül hagyják az ihletett bizonyágtételt, és a történelem királyságainak olyan sorrendjét hozzák létre, amely elhomályosítja annak megértését, hogy Róma mindig nyolcadikként emelkedik fel, és a hét közül való. Pedig éppen Róma az, amely megalapozza a látomást.

Az adventizmus és a hitehagyott protestantizmus teológusai azt állítják, hogy a történelem birodalmi Egyiptom, Asszíria, Babilon, Médó-Perzsia, Görögország, Róma és így tovább voltak. White testvér arról tájékoztat bennünket, hogy van a történelemnek egy harmadik birodalma is, amelyet ők szándékosan kihagynak. Vajon ezt a birodalmat hagyják ki, vagy a Prófétaság Lelkét hagyják ki? Mindkettőt.

Azoknak a nemzeteknek a történelme, amelyek egymást követve betöltötték számukra kijelölt idejüket és helyüket, s öntudatlanul tanúskodtak az igazságról, amelynek jelentését maguk sem ismerték, hozzánk szól. Isten minden nemzetnek és minden egyes mai embernek helyet rendelt az Ő nagy tervében. Ma embereket és nemzeteket annak a kezében levő mérőónnal mérnek, aki nem téved. Mindenki a maga választása által dönti el sorsát, és Isten mindent felülirányít, hogy szándékai megvalósuljanak.

„Az a történelem, amelyet a nagy VAGYOK az Ő Igéjében kijelölt, láncszemet láncszemhez kapcsolva a prófétai láncolatban, a múlt örökkévalóságától a jövő örökkévalóságáig, megmondja nekünk, hol állunk ma a korszakok menetében, és mi várható az eljövendő időben. Mindaz, amiről a prófécia megjövendölte, hogy be fog teljesedni a jelen időig, nyomon követhető a történelem lapjain, és bizonyosak lehetünk abban, hogy mindaz, ami még hátravan, a maga rendjében be fog teljesedni.”

„Minden földi uralom végső megdöntését világosan megjövendöli az igazság igéje. Abban a próféciában, amely akkor hangzott el, amikor Isten ítéletet mondott ki Izráel utolsó királyára, ez az üzenet hangzik: „Így szól az Úr Isten: Vedd le a süveget, és tedd le a koronát; ... emeld fel az alázatost, és alázd meg a magast. Rommá teszem, rommá teszem, rommá teszem azt; és nem lesz többé, mígnem eljön az, akié jog szerint, és neki adom azt.” Ezékiel 21:26, 27.

Az Izráeltől elvett korona egymás után Babilon, Médó-Perzsia, Görögország és Róma királyságaira szállt. Isten ezt mondja: „Nem marad ez így többé, mígnem eljön az, akié jog

szerint; és neki adom azt.”

„Az az idő közel van. Ma az idők jelei azt hirdetik, hogy nagy és ünnepélyes események küszöbén állunk. Világunkban minden nyugalanságban van. Szemünk előtt teljesedik a Megváltó próféciaja azokról az eseményekről, amelyek eljövetele előtt következnek be:

„Hallanotok kell majd háborúkról és háborúk híreiről.... Nemzet támad nemzet ellen, és ország ország ellen; és lesznek éhségek, döghalálok és földrengések különböző helyeken.” Máté 24:6, 7.

„A jelen minden élő számára rendkívüli érdeklődés ideje. Uralkodók és államférfiak, bizalmi és hatalmi tisztségeket betöltő férfiak, a gondolkodó férfiak és nők minden osztályból figyelmüket a körülöttünk végbemenő eseményekre szegezik. Figyelemmel kísérik a nemzetek között fennálló feszült, nyugtalan viszonyokat. Megfigyelik azt a feszültséget, amely minden földi tényezőt hatalmába kerít, és felismerik, hogy valami nagy és döntő dolog készül bekövetkezni — hogy a világ egy roppant válság küszöbén áll.”

„Az angyalok most visszatartják a vizsály szeleit, hogy ne fújjanak addig, amíg a világ figyelmeztetést nem kap elközelgő végzetéről; de vihar gyülekezik, amely kész kitörni a földre; és amikor Isten megparancsolja angyalainak, hogy eresszék szabadon a szeleket, olyan vizsályos jelenet támad majd, amelyet semmiféle toll nem képes megörökíteni.

„A Biblia, és egyedül csak a Biblia ad helyes képet a dolgokról. Itt tárulnak fel világunk történelmének nagy, végső jelenetei, olyan események, amelyek már most előre vetik árnyékukat, közeledésük zaja pedig megremegetti a földet, és az emberek szívét a félelemtől elbágyasztja.” Education, 178–180.

Ez a szakasz sok világosságot tartalmaz a mi időnkre nézve, de amire rá szeretnék mutatni, az az, hogy White testvérnő egyértelműen azonosítja: a történelemnek Babilont megelőző királysága Izrael volt, nem Assíria. A történelmi királyságok sora, amelyet a teológusok használnak, kihagyja Izraelt mint történelmi királyságot, annak ellenére, hogy Salamon király uralkodása alatt hatalom és dicsőség állítatott fel, és annak ellenére, hogy az ihlet közvetlen bizonyágtétele Ezékiel és Ellen White által kimondja, hogy Izrael koronája Babilonra szállt át.

Ha az ihletett magyarázatot a történelem királyságaira alkalmazzuk, azt találjuk, hogy Izraelt is e királyságok közé kell számítani. Izrael, Assíria és Egyiptom a történelem olyan királyságai, amelyek megelőzték a bibliai prófécia első királyságát, Babilont. Ennélfogva a „történelem” negyedik királysága Babilon volt, az ötödik Médó-Perzsia, a hatodik Görögország, a hetedik a pogány Róma, a nyolcadik pedig a pápai Róma, amely a hét közül való volt, mert a pogány Róma második szakaszát képviseli. A történelem királyságait tekintve a pápai Róma a nyolcadik, és a hét közül való.

Dániel könyve hetedik fejezetében a bibliai prófécia országai vadállatok által vannak jelképezve. Babilon az oroszlán, amelyet a Médo-Perzsia medvéje követett. A harmadik Görögország volt, mint a párduc, majd ezt követte Róma mint a „rettenetes és félelmetes” vadállat, amelynek „vasfogai” voltak. A rettenetes vadállat, összhangban a Dániel könyve második fejezetében szereplő szoborképpel, Róma, a bibliai prófécia negyedik országa.

A milleriták a negyedik királyságot Rómának értették, ezért a rettenetes vadállat jellemzőit is ekként értelmezték, és a vadállatra vonatkozó valamennyi prófétai jellemzőt egyszerűen a negyedik királyságra alkalmazták. Látták a szakaszban a pogány Róma és a pápai Róma közötti különbségtételt, de a bibliai prófécia egy ötödik királyságát nem tudták felismerni, mert helyesen a bibliai prófécia királyságainak első említését használták viszonyítási pontként. Ám a két Róma közötti különbségtétel benne van a szakaszban, ami lehetővé teszi számunkra, hogy a két Róma közötti különbségtételt két királyság képviselteként tekintsük. De nem ez az a pont, amelyet most vizsgálunk.

Így szólt: A negyedik fenevad a negyedik birodalom lesz a földön, amely különbözni fog minden birodalomtól, és megemészti az egész földet, eltapodja azt, és darabokra zúzza. És e királyságból a tíz szarv tíz király, akik felkelnek; és utánuk egy másik támad, és ez különbözni fog az előzőektől, és három királyt megaláz. És nagy szavakat szól a Magasságos ellen, és emészti a Magasságos szentjeit, és arra gondol, hogy megváltoztatja az időket és a törvényt; és kezébe adatnak egy időre, két időre és fél időre. De ítéletet tartanak, és elveszik uralmát, hogy megemésszék és végleg elpusztítsák. Dániel 7:23–26.

Dániel második fejezetében a negyedik királyság Róma. A tíz szarv azt a tíz nemzetet jelképezi, amelyek a pogány Róma királyságát képviselik, és mielőtt a pápai Róma 538-ban átvinné a világ feletti uralmat, e királyságok közül hármat eltávolítanak, vagy kitépnek. Ezután feljön a nyolcadik vers „kis” „szarva”, amelynek „emberi szemhez hasonló szemei voltak, és nagy dolgokat szóló szája”. Ha a negyedik királyságban tíz szarv van, és közülük hármat eltávolítanak azért, hogy a „kis szarv” e három szarv helyébe lépjen, akkor a három szarv eltávolítása után hét szarv marad, és a kis szarv a nyolcadik, mert Róma mindenkor nyolcadikként emelkedik fel, és a hét közül való. Ebben a fejezetben sok világosság tárul fel Rómáról annak két szakaszában, mi azonban itt csupán egy második tanút adunk arra, hogy prófétai értelemben éppúgy, mint történelmileg, Róma nyolcadikként emelkedik fel, és a hét közül való.

A nyolcadik fejezetben a hetedik fejezet kibővítését találjuk. A fejezet ismét azonosítja a bibliai prófécia országait, de az első országot, Babilont már nem említi, mert amikor Dániel a nyolcadik fejezet látomását kapta, Babilon vége már igen közel volt. A fejezetben Médo-Perzsiát egy kétszarvú kos jelképezi. Görögországot egy egyszarvú bak jelképezi, amelynek szarva letöretik, és a letört szarv helyéből négy szarv támad. Ezután Görögország után egy „kis szarv” következik, és ismét a kis szarv Rómát jelképezi. Noha Róma nem a görög birodalom közvetlen leszármazottja volt, az ígerész mégis úgy ábrázolja a kis szarvat, mint amely ama négy szarv egyikéből jön elő, amelyek a görög birodalomban az első szarv—Nagy Sándor jelképe—letöretése után támadtak. Róma nem a görögök leszármazottja volt, de a világ meghódítását Görögország térségéből kezdte meg, és ebben az értelemben ama négy szarv egyikéből jött elő.

Ezért a nyolcadik fejezetben a hetedik fejezetnek egy második tanúját találjuk. Médó-Perzsiának két szarva volt, Görögországnak egy, majd ezután további négy szarva. Ez összesen hét szarvat tesz ki Róma szarvai előtt, mivel a kis szarv Görögország négy szarvának egyikéből jött elő. Kettő meg egy meg négy egyenlő héttel; azután következik Róma, a kis szarv, mint a nyolcadik, és a hét közül való. Érdemes megjegyezni, hogy ebben a szakaszban, amely azt azonosítja, hogy Róma az

egyik görög szarvból ered, rejlik az egyik legnagyobb prófétai érv, amellyel Millernek és munkatársainak történelmük során meg kellett küzdeniük.

A történelem ama protestánsai amellet érveltek, hogy Róma kis szarva nem lehet Róma, mert a prófécia azonosítja, hogy a kis szarv a négy görög szarv egyikéből jött elő. Ezért azt állították, hogy a kis szarv Antiochus Epiphanest jelképezte, aki a Nagy Sándor halála utáni felosztást követően a történelem folyamán tovább uralkodó szeleukida királyok egyike volt. A Millerita történelem érvelése e kérdésben oly jelentős volt, hogy az 1843-as táblán szerepelt az az érv a protestáns tanítással szemben, amely azon a tényen alapult, hogy Dániel a kis szarvat a négy görög szarv egyikéből előjönni látta, s ezért az nem azonosíthatta Rómát, mert Róma nem Görögországból származott. Az érvelés kihatott Dániel minden olyan szakaszára, ahol Róma van azonosítva. A protestáns álláspont magában foglalta azt is, hogy Dániel tizenegyedik fejezetének tizennegyedik versében a „te néped rabló”-nak Antiochus Epiphanesnek kellett lennie. A Milleriták ezért feltüntették azon a táblán, amelyről White testvérő kijelentette, hogy „az Úr keze irányította, és nem szabad megváltoztatni”, egy Antiochus Epiphanesre vonatkozó utalást, amely megjelölte, miért nem lehetett ő az a negyedik birodalom. Vajon Róma állapítja meg a prófétai történelem látomását, vagy egy szeleukida király, aki több mint száz évvel Krisztus születése előtt halt meg, képviselte azt a hatalmat, amely Krisztus ellen támadt keresztre feszítésekor?

Felmerülhet a kérdés, hogy miért úgy mutattatott meg Dánielnek, hogy Róma a görög szarvak egyikéből jön elő, ha Róma nem Görögország közvetlen leszármazottja volt. A válasz az, hogy Róma hatalomra jutásának kezdete abban a térségben indult, amely korábban görög fennhatóság alatt állt; de miért ábrázoltatott a prófécia oly módon, hogy teret engedjen ennek az összetévesztésnek?

Legalább egy válasz — azon túl, hogy fontos megjegyezni, hol kezdett Róma felemelkedni — az, hogy annak a rejtélynek a megfejtése, miszerint Róma mindig nyolcadikként jelenik meg, és mégis a hét közül való, abban rejlik, hogy Rómát Görögország területével kapcsolják össze, hogy így fennmaradjon a rejtélynek az a lényege, hogy Róma a hét közül való. Ez a rejtély ennyire fontos, noha a milleriták történelmi nézőpontjukból ezt a fogalmat soha nem érthették volna meg. Az a tény, hogy nemcsak az 1843-as, hanem az 1850-es táblázaton szereplő valamennyi hivatkozás Isten prófétai Igéjében közvetlenül tárgyalt témák illusztrációja — kivéve azt az egy hivatkozást, amely azt hangsúlyozza, hogy nem Antiochus Epiphanes volt az a hatalom, amely Krisztussal szemben állt —, a táblázat kiegészítését igen jelentőssé teszi. Milyen szomorú, hogy amikor az adventizmus elhagyta alapjait, ma ott találja magát, hogy azt tanítja: Dániel tizenegyedik fejezete tizennegyedik versének hatalma Antiochus Epiphanes, nem pedig Róma! Most azt tanítják, amit a milleriták oly erőteljesen elleneztek, hogy ezt a vitát az 1843-as táblázaton is ábrázolták!

A történelem királyságai azt azonosítják, hogy Róma nyolcadikként emelkedik fel, és a hét közül való. A hetedik fejezet „kis szarva”, amely „nagy szavakat szól a Magasságos ellen”, nyolcadikként emelkedik fel, és a hét közül való. A nyolcadik fejezet szarvai azt azonosítják, hogy Róma nyolcadikként emelkedik fel, és a hét közül való.

A következő cikkben megvizsgáljuk, miként emelkedik fel a modern Róma — amint azt a Jelenések könyve tizenhetedik fejezete ábrázolja — nyolcadikként, és miként a hét közül való. Ezután visszatérünk Dániel könyve második fejezetéhez, és azonosítjuk, miért van összhangban Dániel második fejezetének négy királysága — amely a bibliai prófécia királyságainak első említése — a Jelenések könyve tizenhetedik fejezetének nyolc királyságával.